

**ZSDAR č.j. 316/2018**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM  
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU PŘI ZŠ DARKOVICE**

**„ŠKOLNÍ DRUŽINA  
PRO NÁS“**

**„...a aby chodily všechny děti do ŠD rády a dobře je připravila pro život ...“.**

V Darkovicích 1.9.2018

.....

Mgr. Helena Kalusková

# Obsah školního vzdělávacího programu „ŠKOLNÍ DRUŽINA PRO NÁS“

## 1. Identifikační údaje

|                                      | strana |
|--------------------------------------|--------|
| 1.1 Název a sídlo školského zařízení | 4      |
| 1.2 Jméno ředitele                   | 4      |
| 1.3 Zřizovatel                       | 4      |
| 1.4 Platnost dokumentu               | 4      |

## 2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení

|                                            |   |
|--------------------------------------------|---|
| 2.1 Délka a časový plán vzdělávání         | 5 |
| 2.2 Formy vzdělávání                       | 5 |
| 2.3 Velikost a vnitřní organizace zařízení | 6 |

## 3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání

|                                 |   |
|---------------------------------|---|
| 3.1 Popis materiálních podmínek | 6 |
| 3.2 Psychosociální podmínky     | 6 |
| 3.3 Organizace chodu            | 7 |
| 3.4 Řízení školského zařízení   | 7 |
| 3.5 Personální zajištění        | 7 |
| 3.6 Spoluúčast rodičů           | 7 |
| 3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví | 8 |

## 4. Konkrétní cíle vzdělávání

|                                                     |   |
|-----------------------------------------------------|---|
| 4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků     | 8 |
| 4.2 Charakteristika vzdělávacího programu           | 9 |
| 4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání | 9 |

## 5. Obsah vzdělávání

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| 5.1 Vymezení vzdělávacích oblastí (podle RVP ZV) | 10 |
| 5.2 Průřezová témata (podle RVP ZV)              | 11 |
| 5.3. Klíčové kompetence (podle RVP ZV)           | 13 |

## 6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných

|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| 6.1 Personální podmínky                                      | 14 |
| 6.2 Technické podmínky                                       | 14 |
| 6.3 Materiální podmínky                                      | 14 |
| 6.4 Organizační zajištění                                    | 15 |
| 6.5 Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků a studentů nadaných | 15 |

## 7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

|                                                        |    |
|--------------------------------------------------------|----|
| 7.1 Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání   | 15 |
| 7.2 Přihláška k zájmovému vzdělávání                   | 15 |
| 7.3 Úplata zájmového vzdělávání                        | 15 |
| 7.4 Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání | 16 |
| 7.5 Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání   | 16 |

## 8. Evaluace

|                                                      |    |
|------------------------------------------------------|----|
| 8.1 Hodnocení účastníků vzdělávání ve školní družině | 16 |
| 8.2 Silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení    | 17 |

## 9. Přílohy

|                                                                                |       |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Roční časový plán akcí<br>Povinnosti dětí, povinnosti pedagogického pracovníka | 18-20 |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------|

## 1. Identifikační údaje

### **1.1. Předkladatel:**

Základní škola a mateřská škola Darkovice, příspěvková organizace,  
U Kluziště 381/8, 747 17 Darkovice  
právní forma – příspěvková organizace – právní subjekt  
IČO: 75027437

### **1.2. Ředitelka školy:**

Mgr. Helena Kalusková, do funkce jmenovaná od 1.9.1997

### **Koordinátor ŠVP:**

Veronika Poštulková  
Mgr. Helena Kalusková

### **Kontakty:**

telefon: 597589122

E-mail: [skoladarkovice@seznam.cz](mailto:skoladarkovice@seznam.cz)

web: <http://www.zsdarkovice.webnode.cz>

### **1.3. Zřizovatel školy:**

Obec Darkovice, právní forma: Obec, Dlouhá 180/37,  
telefon: 595051105  
IČO: 00 63 54 56  
web: <http://www.obecdarkovice.cz>

### **Odloučené pracoviště:**

Mateřská škola Darkovice, Březová 1, 747 17 Darkovice

### **1.4. platnost dokumentu:**

Od 1.9.2018

## 2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení

ŠD pracuje při ZŠ Darkovice.

Je umístěna v budově ZŠ Darkovice.

ŠD navštěvují pouze žáci této školy. Kapacita školní družiny je od 1.9.2016 - 50 žáků – 2 oddělení.

ŠD se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou.

### 2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců- po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje (výše úplaty zůstává stejná).

Naše družina má podrobně zpracovaný výchovně vzdělávací plán činnosti, který se skládá z celoročního plánu (jaro, léto, podzim, zima) a měsíčních plánů. Zde jsou rozpracovány okruhy námětů pro zájmové vzdělávání a naplnění volného času po vyučování, poskytující účastníkům zájmové činnosti v oblastech navazujících na školní výuku.

#### Obsazení oddělení

| Oddělení    | vychovatelka | umístění | třída  | žáků |
|-------------|--------------|----------|--------|------|
| 1. oddělení |              | ŠD       | 1.- 2. | 25   |
| Oddělení    | vychovatelka | umístění | třída  | žáků |
| 2. oddělení |              | ŠD       | 3.- 5. | 25   |

#### Denní rozvrh

|               |                                                                                                                                     |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6.45 - 7.30   | odpočinková činnost, výchovná činnost rekreační, čtení                                                                              |
| 11.45 - 13.00 | oběd, odpočinková činnost, výchovná činnost rekreační, tělovýchovná                                                                 |
| 13.00 - 14.00 | vycházky nebo individuální činnost, zájmová činnost                                                                                 |
| Od 14.00      | příprava do vyuč. (individuálně, dle zájmu rodičů), výchovná činnost rekreační, tělovýchovná, zájmová činnost, postupný odchod dětí |

### 2.2 Formy vzdělávání

PRAVIDELNÁ ČINNOST je dána týdenní skladbou zaměstnání. Jsou to především organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností / besídky, slavnosti, akademie, Den dětí.../

SPONTÁNNÍ AKTIVITY jsou každodenní individuální činnosti po obědě, při pobytu venku, hry v rámci družiny. Při těchto činnostech zajišťuje vychovatelka bezpečnost žáků, podněcují jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI chápeme jako klidové činnosti /poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, ale také aktivní odpočinek, rekreační činnosti/.

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ zahrnuje vypracování domácích úkolů, didaktické hry, tematické vycházky, kterými upevňujeme a rozšiřujeme poznatky dětí. Vychovatelka zajistí odpovídající klidné prostředí, úkol zkontroluje, ale neopravuje.

## **2.3 Velikost a vnitřní organizace zařízení**

Školní družina se skládá z 2 oddělení, je složena z dětí 1.– 5. ročníku, maximálně do počtu 50 přihlášených dětí.

Organizace a provozní doba je stanovena samostatným řádem ŠD.

## **3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání**

### **3.1 Popis materiálních podmínek**

Základní škola a mateřská škola Darkovice má dvě oddělení školní družiny umístěné v přízemí budovy školy. Hygienické zázemí je na dobré úrovni. Počet kabiněk, pisoárů a umývadel odpovídá počtu žáků a také zaměstnanců ve škole. Na všech toaletách je k dispozici toaletní papír, tekuté mýdlo a papírové ručníky. Po celé škole je rozvod teplé vody, škola je vytápěna plynovým topením.

Třída školní družiny je prostorově dostačující, případně je možno využívat prostory tříd, prostor školy, okolí školy, počítačové učebny.

Vybavení školní družiny je na standardní úrovni, žáci mají k dispozici jednak hry a hračky, stavebnice, výtvarný materiál, jednak didaktický materiál, který si paní vychovatelka zapůjčuje dle zaměření činnosti. K dispozici je také literatura, paní vychovatelka si zapůjčuje další literaturu ve školní knihovně. Nábytek odpovídá ergonomickým požadavkům žáků i potřebám uskladnění pomůcek.

Prostředí školní družiny je bezpečné, odpovídající hygienickým normám. Respektuje estetická kritéria, výzdoba je mobilní, účastní se na ní žáci školní družiny. Výzdoba je obměňována, poskytuje rodičům obraz o práci jejich dětí ve školní družině. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s vybavením školní družiny.

### **3.2 Psychosociální podmínky**

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti a individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Se žáky jsou prováděny rozhovory a besedy o problematice patologických jevů, využívá se také audiovizuální techniky.

Účastníci vzdělávání ve školní družině se spolupodílejí na životě zařízení – společně plánují s paní vychovatelkou činnost, učí se sami řídit svoji činnost i činnost ostatních a provádějí následné hodnocení činnosti.

Rodiče žáků jsou včas informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím notýsků, nástěnky školní družiny a webových stránek školy.

### **3.3 Organizace chodu**

Školní družina chápe stanovený režim flexibilně, umožňuje jeho případnou pružnou změnu podle individuálních možností žáků a vzhledem k jejich aktuální potřebě. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Vychovatelka školní družiny se plně věnuje žákům, jejich vzdělávání, vytváří jim potřebné zázemí, klid bezpečí a soukromí. Jsou vytvářeny podmínky pro všestranný rozvoj žáků.

Rozvoj těchto skutečností opět posílíme vhodným dalším vzděláváním vychovatelky ŠD. Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. S hlavními činnostmi jsou rodiče seznámeni u vchodu do školní družiny. Činnosti jsou motivovány potřebami dětí a uspokojovány všemi směry.

Pracujeme podle celoročního plánu ŠD. Plán školní družiny zahrnuje průběžné činnosti i významné akce jako např. soutěže, společenské i sportovní akce, sběr, karneval, besedy, výstavky prací vzniklých ve ŠD. Tyto akce jsou hojně dětmi navštěvovány a oblíbeny.

### **3.4 Řízení školského zařízení**

O žáky ve školní družině se stará vychovatelka ŠD, kterou bezprostředně řídí ředitelka školy. Vychovatelka se účastní pedagogických porad a provozních porad školy.

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností.

### **3.5 Personální zajištění**

Pedagogický provoz v ŠD zajišťuje vychovatelka

Dosažené vzdělání :

středoškolské s maturitou ( SUPŠ )

Povinností pedagogického pracovníka je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudium.

### **3.6 Spoluúčast rodičů**

Školní družina spolupracuje s rodiči na akcích pořádaných školou, zve rodiče na akce a soutěže dle celoročního plánu.

Rodiče mají možnost kontaktovat se s vychovatelkou během konzultačních hodin nebo kdykoli po domluvě, nebo své názory a připomínky sdělovat prostřednictvím dotazníků.

### **3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví**

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy.

Na začátku školního roku jsou děti poučeny o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě mimořádných akcí nebo úrazu jsou děti opakovaně poučeny i o prevenci a bezpečnosti.

Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, společně se ZŠ. S tím souvisí zajištění dostupnosti prostředků první pomoci, kontaktem na lékaře i praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna v družině - je přístupna k ošetření úrazů v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních listcích a přehledu VVP. Vychovatelka byla pro školená v základech první pomoci a je seznámena se zdravotním stavem zapsaných dětí (epilepsie, diety, alergie...)

Dále je ochrana zdraví dětí zajištěna častým větráním, pobytem na čerstvém vzduchu, zjištěním pitného režimu, čistotou prostor a vhodným nábytkem, který svou velikostí respektuje požadavky na zdravý vývoj dětí. V zimním období se klade důraz na zajištění tepelné pohody v prostorách ŠD.

Pro zajištění hygieny je oddělení ŠD je vybaveno umývadlem, přiměřeným nábytkem a osvětlením, místnost je pravidelně větrána okny a průběžně udržována v čistotě a jsou zde dodržovány hygienické a bezpečnostní předpisy

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

Vnitřním řádem ZŠ

Vnitřním řádem ŠD

Vnitřními řády specializovaných učeben

V dalších prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

## **4. Konkrétní cíle vzdělávání**

### **4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků**

#### ***1. Rovný přístup k zájmovému vzdělávání všech žáků školy***

Do školní družiny jsou zařazováni žáci 1. stupně školy. Všem žákům ve školní družině jsou nabízeny činnosti bez rozdílu, žák volí z nabídky dle vlastního uvážení.

#### ***2. Zohledňování individuálních potřeb žáků školní družiny***

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni volbou činností přiměřených jejich možnostem. Žákům je věnována individuální péče.

*Žáci se zdravotním postižením*

Činnosti a cíle zohledňují jejich postižení, nejsou však vyčleňováni ze společných činností, je jim věnována zvýšená individuální péče.

*Žáci se zdravotním znevýhodněním*

Činnosti a cíle zohledňují zdravotní omezení, je nabízena náhradní činnost, relaxační činnosti, odpočinek.

*Žáci nadaní*

Jsou podporováni v rozvíjení svého nadání, činnosti jsou dostatečně podnětné a rozvíjející.

### **3. Vytváření postojů vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivost, solidarity a důstojnosti všech účastníků zájmového vzdělávání**

Ve všech činnostech jsou žáci vedeni ke vzájemné úctě a respektu, názorové snášenlivosti, solidaritě a důstojnosti.

### **4. Svobodný přístup k poznatkům soudobého stavu poznání světa**

Do nabídky činností je vždy zařazena práce s informacemi – literaturou, internetem, časopisy, multimediální technikou prostřednictvím, kterých žák rozšiřuje své poznatky.

### **5. Uplatňování moderních metod práce a přístupů**

Výchovně vzdělávací činnost je vedena moderními metodami práce a přístupy – skupinové a kooperativní činnosti, metody kritického myšlení, práce v centrech, práce s moderními technologiemi.

### **6. Hodnocení žáků vzhledem k dosahování cílů**

Hodnocení je vždy podnětné a optimistické, vždy umožňujeme žáku zpětnou vazbu, vedeme jím žáka k poznání svých rezerv a možností

## **4.2 Charakteristika vzdělávacího programu**

Při tvorbě vzdělávacího programu pro školní družinu jsme navázali na motivační název ŠVP naší školy. Uplatňujeme společný přístup, nové formy učení s využitím modelových situací. Námety jsou sdružovány do bloků. Nezbytnou součástí ŠVP je rozvíjení všech kompetencí. Mají velký význam pro individuální i společenský rozvoj dítěte a silně ovlivňují všechny stránky jeho osobnosti.

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl: Připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

## **4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání**

skupinová práce

-individuální přístup k dětem

-dramatizace

-týmová práce

-praktické činnosti

-výtvarné práce

-rozhovory, besedy dialog

-exkurze, výlety

-počítače

-soutěže

-kultura- knihovna, kulturní programy

-projekty, celoroční hra

## 5. Obsah vzdělávání

### 5.1 Vymezení vzdělávacích oblastí (podle RVP ZV)

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, dodržování pitného režimu.

**Člověk a jeho svět:** poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, popř. jejich návštěvy (knihovna, požární zbrojnice), bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova.

#### 1. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- organizace ŠD
- určení významných objektů, jejich návštěvy
- bezpečnost na cestě do školy a při vycházkách, dopravní výchova
- znalost důležitých telefonních čísel, první pomoc

**(Kompetence činnosti a občanské)**

#### 2. Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, vzájemná úcta, komunikace slovní a mimoslovní, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy( práce s internetem, vyhledávání informací)

**(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)**

#### 3. Lidé a čas

- dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, správné a účelné využití volného času (volnočasové aktivity)

**(Kompetence pracovní a trávení volného času)**

#### 4. Rozmanitosti přírody

- vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, ekologická výchova – ochrana přírody

**(Kompetence k učení)**

**Člověk a společnost:** osvojování zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, stolování, prevence šikany, zařazování prvků mediální výchovy.

**(Kompetence pracovní a trávení volného času)**

**Člověk a příroda:** vycházky a pobyty v přírodě a na dětském hřišti, pozorování změn v přírodě, využívání encyklopedií, péče o pokojové květiny, ekologická výchova, ochrana přírody.

**(Kompetence k učení)**

**Člověk, umění a kultura:** kultura chování, stolování, oblékání, rozvoj poznání, vnímání a prožívání krásy v denním životě, v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí, v chování a jednání lidí, umělecké tvorbě.

**(Kompetence komunikativní a pracovní)**

**Člověk a zdraví :** poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění ( besedy a praktická cvičení ), plavání, nové pohybové hry v místnosti, na hřišti a v terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu, pobyt v solné jeskyni, znalost telefonních čísel - záchranné služby, hasičů a policie.

**(Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské)**

**Člověk a práce :** návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem, příprava na vyučování, individuální a skupinová práce, dokončení započatých činností

## **5.2 Průřezová témata (podle RVP ZV)**

### **Osobnostní a sociální výchova**

#### **Osobnostní rozvoj**

##### **Rozvoj schopnosti poznávání**

- ☐ orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času
- ☐ odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- ☐ vybrat si zájmové činnosti dle svých možností
- ☐ rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

##### **Sebepoznání a sebepojetí**

##### **Poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině**

- ☐ posilování pozitivního myšlení
- ☐ kladným hodnocením zvyšování sebevědomí
- ☐ vytváření vlastní bezpečné skupiny
- ☐ objektivní hodnocení činnosti každého žáka
- ☐ temperament, postoje a hodnoty
- ☐ rozlišovat správná a chybná řešení
- ☐ dokončovat započatou práci

##### **Seberegulace a sebeorganizace**

##### **Odpovědnost za své chování**

- ☐ dodržovat zásady bezpečného chování
- ☐ neohrožovat své zdraví ani zdraví ostatních
- ☐ poznávat bezpečná místa pro hry
- ☐ projevovat citlivost a ohleduplnost
- ☐ rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- ☐ dokázat se prosadit i přizpůsobit
- ☐ vnímat nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- ☐ respektovat jiné
- ☐ tolerovat k odlišnostem lidí

##### **Psychohygiena**

##### **Výchova ke zdravému životnímu stylu**

- ☐ výchova k odpovědnosti za své zdraví
- ☐ posilování tělesné zdatnosti, rozpoznání nebezpečí
- ☐ dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky, používání WC, mytí rukou
- ☐ výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina
- ☐ odpovědnost za pořádek a správné uložení věcí

##### **Ovládání negativních citových reakcí**

- ☐ řešení životních situací (nemám si s kým hrát, nemám kamarády, do družstva mě nechťejí)
- ☐ vypořádat se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- ☐ vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

### **Kreativita**

- ☐ podněcování zájmu a využívání tvořivosti dětí při výzdobě ŠD
- ☐ vytváření podmínek pro realizaci dětí
- ☐ zařazování do činností kreativní hry

### **Sociální rozvoj**

#### **Poznávání**

- ☐ naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat
- ☐ rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- ☐ prevence sociálně patologických jevů
- ☐ podobnost a odlišnost lidí

#### **Mezilidské vztahy**

#### **Formování životních postojů**

- ☐ vytvoření vlastního sebevědomí
- ☐ schopnost a ochota pomoci
- ☐ posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- ☐ prevence šikany, vandalismu, násilného chování, rasismu
- ☐ vytváření společensky žádoucích hodnot

#### **Komunikace**

- ☐ posilování komunikačních dovedností
- ☐ rozvíjení slovní zásoby
- ☐ kultivace slovního i mimoslovního projevu
- ☐ schopnost naslouchat
- ☐ komunikace bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- ☐ schopnost vyjadřovat své pocity řečí, gesty, komunikovat kultivovaně
- ☐ schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- ☐ schopnost formulovat myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- ☐ kulturní život

#### **Kooperace – akce školní družiny**

- ☐ hraní ve skupinách, v týmech
- ☐ umět a chtít se podřídit i prosadit se při skupinové činnosti
- ☐ soužití dětí různorodých kolektivů
- ☐ naučit se říct ne

#### **Výchova demokratického občana**

#### **Občanská společnost a škola**

- ☐ chování lidí – pravidla slušného chování, zdravení
- ☐ pravidla soužití
- ☐ příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi ve škole

#### **Občan, občanská společnost a stát**

- ☐ základní lidská práva a práva dítěte
- ☐ oslovování křestním jménem mezi spolužáky
- ☐ práva a povinnosti

#### **Formy participace občanů v politickém životě**

#### **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**

- ☐ odhadovat rizika svých nápadů, odpovědnost
- ☐ uvědomovat si svá práva a práva druhých
- ☐ plánovat, organizovat, řídit a hodnotit

#### **Multikulturní výchova**

Kulturní tradice

Lidské vztahy

Etnický původ

Princip sociálního smíru a solidarity

**□ Environmentální výchova**

**Ekosystémy**

- poznávání a ochrana přírody
- využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám

**Základní podmínky života**

- voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

**Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- třídění odpadů
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

**Vztah člověka k prostředí**

- proměny přírody, roční období, vycházky v okolí školy
- rozmanitost živé a neživé přírody
- praktické poznávání přírody

**5.3. Klíčové kompetence (podle RVP ZV)**

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny.

Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

**KOMPETENCE K UČENÍ:**

- žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, samostatně pozoruje, umí získávat vědomosti z různých zdrojů, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.

**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:**

- žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, promýšlí a plánuje řešení problému, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení problémů, přichází s novým řešením, dovede se přizpůsobit změnám, započatá činnost dokončuje.

**KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:**

- žák ovládá řeč, myšlenky, sdělení, vyjadřuje se větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, umí řešit konflikty. Nezapomíná, že ke správné komunikaci přísluší také naslouchání druhých, využívá informační prostředky, a z těch si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

**SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE:**

- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry, dokáže se podřídit a prosadit-přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, ovládá a řídí své jednání.

**OBČANSKÉ KOMPETENCE:**

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, respektuje prostředí, sociální, etnické a profesní skupiny. Váží si tradic a kulturního dědictví, chrání je, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

**KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:**

- žák umí smysluplně trávit svůj volný čas, vybírá si ze zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech. Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

**6. Podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných**

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními.

**6.1 Personální podmínky**

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje vychovatelka ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci takových žáků a dále při stanovování vhodných forem integrace a forem práce.

Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu dítěte. Dětem se sociálním znevýhodněním mohou být poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto dětí věnována i přípravě na vyučování.

**6.2 Technické podmínky**

Školní družina je umístěna v přízemí budovy školy, která je bezbariérová.

**6.3 Materiální podmínky**

Pro žáky se specifickými poruchami učení je možnost zapůjčení didaktických a kompenzačních pomůcek z inventáře školy. Probíhá také intenzivní spolupráce s rodiči. U dětí se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek.

ŠD využívá prostory, které se nacházejí přímo v budově ZŠ.

ŠD má k dispozici prostory jídelny, hernu, jednotlivé třídy, počítačovou učebnu.

Vstupní prostory, šatny a sociální zařízení má ŠD společné se ZŠ.

K vybavení ŠD patří zařízení školní jídelny-výdejny, vybavení a nábytek určený ke stolování, police na knihy, pomůcky na výtvarné, pracovní a tělovýchovné činnosti, didaktické pomůcky, knihy, hry atd. ve třídě školní družiny.

ŠD využívá ke své činnosti technické a elektronické vybavení, materiální vybavenost školy je na dobré úrovni, každá z učeben je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem, vizualizérem, magnetickou tabulí, výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi pro žáky, jednoduchým nábytkem, apod.

ŠD využívá všechny prostory ZŠ.

K pohybovým aktivitám žáci ZŠ využívají víceúčelové zařízení KD, tenisové a volejbalové kurty, která jsou v těsné blízkosti školy, prostorů v okolí školy – lavičky, altánek, apod.

**6.4 Organizační zajištění**

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou.

## **6.5 Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků nadaných**

U dětí mimořádně nadaných se jedná především o volbu vhodných forem práce (práce s počítačem, internet, encyklopedie), či začlenění do kolektivu starších dětí.

Vhodné zájmové aktivity:

literární tvořivost, výtvarná tvořivost, realizace pohybových aktivit, matematické soutěže, přírodovědné soutěže, umožnění vedení ostatních dětí, umožnění realizovat řízení kolektivu, umožnění navštěvovat zájmové kroužky školy se staršími dětmi.

## **7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání**

### **7.1 Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání**

O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a kritérií pro přijetí (zaměstnanost obou rodičů, upřednostnění dětí z neúplných rodin, celotýdenní docházka v plném režimu).

Činnost školní družiny je určena pro žáky školy.

Činnosti družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení - např. dočasné umístění žáků z vyšších tříd pokud to vyžaduje organizace výuky (odpolední vyučování, přerušení výuky, apod.).

### **7.2 Přihláška k zájmovému vzdělávání**

O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy.

ŠD se naplňuje do počtu maximálně 25 dětí v oddělení /povolená kapacita ŠD je 50 žáků/

Při nástupu žáka do ŠD vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace pro vychovatelku.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD a je na ně brán ohled při plánování činností ŠD.

### **7.3 Úplata zájmového vzdělávání**

Zákonný zástupce přispívá za školské služby zájmového vzdělávání na provoz ŠD dle směrnice ŘŠ ke stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině. Platba je vybírána hotovostně hospodářkou školy a finanční prostředky jsou použity na nákup materiálu (papíry, barvy lepidla a jiné pomůcky) a na zkvalitnění dalšího vybavení ŠD.

### **7.4 Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání**

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny (dále jen ŠD) oznámí rodiče písemnou formou vychovatelce ŠD.

O podmíněčném vyloučení rozhodne ředitelka v případě závažného provinění se stanovením zkušební lhůty, a to na dobu nejdéle jednoho roku.

## **7.5 Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání**

O vyloučení z docházky do ŠD rozhodně ředitelka školy na základě písemného návrhu vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitelka ve správním řízení.

## **8. Evaluace**

### **8.1 Hodnocení účastníků vzdělávání ve školní družině**

Hodnocení probíhá průběžně, v závěru jednotlivých činností, při uzavření bloku, při uzavření školního roku.

Způsoby hodnocení:

- a) slovní hodnocení
- b) písemné hodnocení

#### **Slovní hodnocení**

- hodnocení pedagogem – v průběhu činnosti  
při ukončení činnosti  
při uzavření bloku
- hodnocení účastníkem – v průběhu činnosti  
při ukončení činnosti  
při uzavření bloku

#### **Písemné hodnocení**

- hodnocení pedagogem – při ukončení činnosti (např. pochvala do notýsku)  
při uzavření bloku
- hodnocení účastníkem – sebehodnocení
  - hodnocení činnosti

#### **Zásady hodnocení**

- adresné
- všestranné
- zaměřené na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové

#### **Kritéria hodnocení účastníka:**

1. Míra a kvalita ovládnutí osvojených poznatků, dovedností při dané činnosti
2. Ovládání základních komunikačních prostředků
3. Využívání získaných vědomostí a dovedností
4. Projevy samostatného myšlení a tvořivosti
5. Ovládání postupů a způsobů řešení a samostatné práce
6. Porozumění a utváření názorů, postojů a činů
7. Projevy a vlastnosti účastníka

## **8.2 Silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení**

### **Silné stránky:**

samostatné prostory  
přístup do ostatních prostor školy dle potřeby  
velká návštěvnost  
různorodé činnosti  
dobrá spolupráce se ZŠ a OÚ  
dobrá materiální vybavenost ŠD

### **Slabé stránky:**

Různé odchody domů  
Přežívání pojmu sociálního zařízení  
Narušování činnosti – rozvrhy, mimoškolní činnosti

### **Příležitosti**

Vytvoření rozmanité nabídky  
Doplňování pomůcek  
Projekty  
Akce s rodiči

### **Ohrožení**

Nízká porodnost  
Nezaměstnanost  
Krácení úvazků  
Nezájem být jakkoliv organizován

## **Celoroční plán školní družiny** **rok 2018/2019**

**Září** – tématický celek : **Poznávání nových kamarádů**

- seznámení se s novými žáky a s řádem školní družiny
- seznámení s bezpečnostními předpisy
- poznávání chodu školy a školní družiny
- základní hygienická pravidla
- výzdoba školy
- pobyt venku na dvoře, malování na chodník
- pohybové hry na školní zahradě, míčové hry

**Říjen** - tématický celek : **Barevný podzim**

- procházky po okolí
- sběr přírodnin a sušin
- malujeme draky, vydlabování dýní
- *Den se strašidly* (projektový den)
- seznámení s druhy ovoce a zeleniny, ochutnávka
- zásady zdravé výživy
- tvořivé hry, pohybové hry
- *Vznik Československa* (projektový týden)

**Listopad** - tématický celek : **Příroda se připravuje na zimu**

- výrobky z dostupných přírodnin
- umím se chovat v přírodě
- četba oblíbených knih, malování pohádky, dramatizace
- zvyky a tradice nejen u nás
- tvořivé hry
- *Drakiáda* (celodružinová akce)

**Prosinec** – tématický celek : **Advent a Vánoce**

- Mikuláš a čerti
- Vánoce u nás a ve světě
- zvyky a tradice
- poslech a zpěv koled
- *vánoční besídka* (celodružinová akce)
- výroba dárků
- vánoční výzdoba chodby škola a školní družiny
- dle možností zimní sporty
- tvořivé hry

**Leden** – tématický celek : **Karneval**

- výroba masek na ples
- *zimní olympiáda v ŠD* –bobování, sánkování, stavba sněhuláka
- příprava dárečků pro budoucí prvňáčky
- vnímám všemi smysly-tvořivé hry
- ekologie (využití různých surovin ve všech činnostech)

Únor – tématický celek : **Masopust**

- práce s knihou, využití školní knihovny
- poslech hudby se zimní tematikou
- zimní příroda
- život zvířat v zimě, ptáci
- zvyky a tradice
- tvořivé hry

Březen – tématický celek : **Jaro už je tady**

- *Den Země* (projektový den) - jarní úklid školní zahrady
- *Den vody* (pokusy s vodou)
- jarní výzdoba školy a školní družiny
- *Ponožkový den* (projektový den ke svět. dni Downova syndromu)
- výroba přání na velikonoce
- tvořivé hry

Duben – tématický celek : **Naše ptactvo**

- míčové hry ,tvořivé hry
- pozorujeme naše ptactvo, péče o budky na školní zahradě
- pálení čarodějnic a zvyky okolo tématu
- vycházky do přírody, koláž z přírodnin

Květen - tématický celek : **Moje maminka**

- výroba přání a dárku pro maminku
- dopravní výchova, bezpečnost na silnici, dopravní značky
- netradiční techniky ve VV
- sportovní hry, pohybové hry
- kresby na chodník v okolí školy

Červen – tématický celek : **Prázdniny jsou za dveřmi**

- *Mezinárodní den dětí*
- *Letní netradiční olympiáda* (projektový den)
- pohybové činnosti na školní zahradě
- dbáme na své zdraví a na bezpečnost
- rozloučení se školním rokem a kamarády
- vyhodnocení celoročních akcí

K výchovně vzdělávací činnosti ŠD mohou být využívány jak prostory ŠD, tak prostory ve třídách, tělocvična v KD, hřiště, školní dvorek, školní zahrada, multifunkční hřiště.

Podmínky přijetí do ŠD:

ŠD mohou navštěvovat žáci 1.- 5. ročníku ZŠ,

- nutno je odevzdat vyplněný „zápisní lístek“.
- děti musí být přihlášeny ke stravování ve školní jídelně
- rodiče po domluvě přispívají na potřeby pro zájmovou činnost dětí

#### **Povinnosti dětí:**

- Žák je povinen se chovat ve ŠD ukázněně, dbát pokynů paní vychovatelky, dodržovat vnitřní řád ŠD a ZŠ.
- Žák nesmí bez vědomí paní vychovatelky odejít z místnosti ŠD
- Docházka do ŠD je pro zařazené žáky povinná
- O mimořádném uvolnění žáka ze ŠD odpovídá a požádá zákonný zástupce paní vychovatelku ústně, písemně či telefonicky.
- Žáci jsou povinni se přezouvat a nosit tělocvičné a pracovní úbory pro zájmovou činnost, které mají řádně označené.
- Žáci mají potřebné hygienické potřeby – tekuté mýdlo a papírové ručníky
- Každý úraz, zranění /i drobné/ hlásí paní vychovatelce
- Případná odhláška ze ŠD musí být rodiči oznámena písemně

#### **Povinnosti pedagogického pracovníka:**

- Vychovatelka ve ŠD odpovídá za bezpečnost žáků zapsaných od jejich příchodu do ŠD do odchodu ze ŠD.
- Za bezpečný příchod žáků do družiny, do školní jídelny odpovídá vyučující poslední vyučovací hodiny ve třídě.
- Vychovatelka ŠD uvolní žáka na základě sdělení rodičů – zájmové kroužky, náboženství, ZUŠ, DDM, apod.
- Při vycházkách, výletech nebo jiných akcích organizovaných mimo budovu ŠD odpovídá paní vychovatelka za žáky do návratu před budovu ŠD.
- Je-li akce zařazena na poslední hodiny výchovně vzdělávací činnosti ve ŠD, může paní vychovatelka po jejím skončení uvolnit žáka k cestě domů z jejího konání, místa jestliže je to pro žáka výhodnější a pokud byli rodiče o tomto předem obeznámeni.
- Zjistí-li paní vychovatelka příznaky onemocnění žáka, uvědomí o tomto ihned zákonného zástupce a podle potřeby také lékaře.

#### **Ostatní:**

- Nedoporučuje se dětem nosit cenné předměty.
- Paní vychovatelka za ztrátu nezodpovídá.
- Každou ztrátu je nutno ihned nahlásit paní vychovatelce.